

NOVIČNIK LOŠKEGA MUZEJA

AVGUST 2017

Loški muzej Škofja Loka
Grajska pot 13
4220 Škofja Loka
Tel.: 04 517 04 00
www.loski-muzej.si

AKTUALNO

MUZEJ ODPRT TUDI OB PONEDELJKIH!

V juniju, juliju, avgustu in septembru nas lahko obiščete tudi ob ponedeljkih med 10. in 18. uro, zadnji vstop v muzej je pol ure pred zaprtjem muzeja.

Dobrodošli!

POČITNIŠKE USTVARJALNE DELAVNICE V LOŠKEM MUZEJU

Tudi v letošnjem letu sodelujemo z Društvom prijateljev mladine Škofja Loka pri programu brezplačnih počitniških dejavnosti »Dobimo se ob pol desetih«.

V spremstvu mentorjev bodo udeleženci delavnic najprej odšli v muzej in si tu ogledali eno od muzejskih razstav, nato pa pod vodstvom muzejskih animatorjev izdelali obesek z motivom čipke ter ustvarjali na temo športa.

Družili se bomo ob torkih, 8. in 22. avgusta med 10.45 in 12.00.

Javno vodstvo po razstavi *Opečne prezračevalne mreže, gospodarskemu poslopju v korist in okras*

sobota, 19. avgust 2017, 11.00, Galerija
Ivana Groharja

Opečne mreže za prezračevanje sena so sestavni del zidu gospodarskega poslopja, ki na fasadah ustvarjajo zanimive vzorce. So posebnost stavbarstva v jugovzhodnem alpskem prostoru - v Furlaniji, Benečiji in v celotni Padski nižini, v avstrijskem delu Koroške in Štajerske, v delih Hrvaške ter Slovenije. Več o opečnih prezračevalnih mrežah, njihovem razvoju, funkciji, obliki in motivih pa boste izvedeli v soboto na javnem vodstvu z Mojco Šifrer Bulovec, kustosinjo razstave.

Foto: Sašo Kočevar

STO LET POVESTI CVETJE V JESENI **25.–27. avgust 2017, Visoška domačija, Visoko**

V letošnjem letu mineva sto let, odkar je Tavčarjeva povest Cvetje v jeseni v nadaljevanjih začela izhajati v podlistku Ljubljanskega zvona. Občina Gorenja vas - Poljane in Loški muzej Škofja Loka bomo obletnico obeležili s serijo dogodkov na Visoški domačiji. Vabljeni, da se nam pridružite!

Petek, 25. avgust

17.00 Sejem domačih dobrot

18.00 Predstavitve povesti Cvetje v jeseni v poljanskem narečju

19.30 Odprtje dopolnjenih muzejskih zbirk s knjižnico

21.00 Muzikal Cvetje v jeseni

Sobota, 26. avgust

9.00 Odprtje teniškega igrišča na travi

10.00 Celodnevni teniški turnir dvojic v belem z lesenimi loparji s praznovanjem ob 120-letnici Tavčarjevega teniškega igrišča in 30-letnici TK Gorenja vas

Nedelja, 27. avgust

8.00 Odprtje pohodne poti Cvetje v jeseni, ki se začne v Poljanah in vodi na Blegoš

8.30 Začetek pohoda po poti, kot jo je opisal Ivan Tavčar v povesti

18.00 Zaključek pohoda

Foto: Vito Debelak

IZPOSTAVLJAMO

AKCIJA ŠPORTAM Z LOŠKIM MUZEJEM

V novembru 2017 v Loškem muzeju načrtujemo odprtje nove stalne zbirke Šport in telesna vzgoja, v okviru katere smo zasnovali tudi akcijo Športam z Loškim muzejem, s katero želimo predstavljati različne športne teme že pred samim odprtjem zbirke. Akcija ŠPORTAM Z LOŠKIM MUZEJEM pa je tudi akcija zbiranja sredstev. Postavitev zbirke so podprli tako Ministrstvo za kulturo kot Občina Škofja Loka ter nekatera škofjeloška podjetja, sponzor bodoče športne zbirke pa ste lahko tudi vi – svoj prispevek za športno zbirko (v višini, ki jo določite sami) lahko oddate na recepciji Loškega muzeja ali v Galeriji Ivana Groharja. Za več informacij o akciji pa se lahko obrnete na Marijo Demšar, sodelavko za pripravo kulturnih projektov na marija.demsar@loski-muzej.si ali 04 517 04 01.

BARVARSTVO

Na Loškem so že kmalu začeli z barvanjem domačega, lanenega platna, saj je bilo platnarstvo v teh krajih že od nekdanj zelo razvito. Prve upodobitve barvarstva se pojavljajo na freski sv. Nedelje, na cerkvi v Crngrobu, ki je bila naslikana med leti 1455/60.

Tudi ti si lahko sponzor nove športne zbirke -
Športaj z Loškim muzejem!

Več informacij o akciji na www.loski-muzej.si
ali na recepciji Loškega muzeja.

V pisnih virih je ta obrt na Loškem prvič omenjena leta 1673, ko so barvarji iz Škofje Loke, Tržiča in Radovljice pristopili k podružnici ljubljanskega barvarskega ceha v Kranju. Z barvanjem kot domačo obrtjo so se na podeželju ukvarjali tudi kmetje, ki niso bili vključeni v cehovsko organizacijo.

Na Loškem je bilo v 18. in 19. stoletju največ "firbarskih" delavnic v Škofji Loki, (leta 1752 pet, leta 1840 šest), posamične pa so delovale še v Gorenji vasi v Poljanski dolini, v Žireh ter v Železnikih in Selcih v Selški dolini. Loški barvarji so svoje znanje izpopolnjevali na Češkem, Moravskem, v Nemčiji in Avstriji.

Platno so sprva samo barvali, šele v 19. stoletju so začeli na platno tiskati oz. "drukati" tudi različne vzorce.

Z nazadovanjem domačega platnarstva od srede 19. stoletja dalje in zaradi vse večjega uveljavljanja industrijsko izdelanega blaga je začela propadati tudi barvarska obrt. Zadnja "firbarja" na Loškem sta bila France Pokorn iz Škofje Loke in Miklavž Oblak iz Gorenje vasi, ki sta prenehala delati pred prvo svetovno vojno.

Na fotografiji je predstavljen vzorčnik barvarskega mojstra Jurija Pokorna (1800–1875) v Karlovcu št. 33, (danes Kopališka 8), po domače "pri Firbarju" v Škofji Loki.

Služil je barvarjevim strankam, da so se lažje odločile, s kakšnim vzorcem bi rade imele potiskano blago. Vzorčnik hranimo v depoju muzeja, ker je preobčutljiv na svetlobo in bi barva postopoma popolnoma zbledela.

Inv.št. E 1009, v = 124 cm, š = 110 cm. Hrani Loški muzej Škofja Loka.

Pripravila: Mojca Šifrer Bulovec

knjigami iz Tavčarjevega dvorca na Visokem in s knjižnico baronov Oblak – Wolkensperg iz gradu Puštal v Škofji Loki. Muzej, ki je leta 1948 prerasel društveni okvir in postal profesionalna ustanova, je za knjižnico pridobil več časopisov in uradnih listov starejših letnikov ter fond starejših knjig in molitvenikov. Za arhiv in za muzejsko knjižnico je v tem obdobju, v letih 1950–1961 skrbela muzejska strokovna sodelavka, arhivarka ga. Doroteja Gorišek, sestra Mateja (1910–1997). Muzejska in arhivska služba sta bili namreč do leta 1966 združeni v muzeju.

Danes šteje muzejska knjižnica nad 24.000 knjižnih enot, gradivo večinoma pridobiva z medknjižnično izmenjavo s sorodnimi ustanovami doma in v tujini. V knjižničnem sistemu Slovenije ima status specialne knjižnice s področja kulture. Od leta 2009 je vpisana v razvid knjižnic, ki izvajajo javno službo v Republiki Sloveniji. Decembra 2015 je postala polnopravna članica knjižnično informacijskega sistema Cobiss.
Pripravila: Mira Kalan

»Streljanje v Loki je bila izredna stvar«

Zgodovina streljanja v Škofji Loki sega v drugo polovico 18. stoletja, ko je bila ustanovljena meščanska kompanija 60ih strelcev. Oboroženi so bili z mušketaми, bajoneti in sabljami. Kompanija je delovala do leta 1793.

V začetku 80. let 19. stoletja se streljanje na Loškem ponovno obudi z ustanovitvijo strelskega društva, ki je imelo svoje strelišče za hišo na vrtu, kjer se danes nahaja Sokolski dom. Društvo je delovalo do leta 1926. Ves čas delovanja društva je bil njegov predsednik Niko Lenček, tajnik pa Slavko Flis. V zadnjem obdobju delovanja društva so bili člani društva tudi nekateri umetniki, na primer skladatelj Oskar Dev in slikar Gvidon Birolla.

Po drugi svetovni vojni so v Škofji Loki ustanovili kar dve strelski društvi, Strelsko društvo Škofja Loka (1948) in Strelsko društvo Kopačevina (1956), ki delujeta še danes in katerih člani na tekmah dosegajo vrhunske rezultate.

Pripravila: Biljana Ristić

Strelska tarča z upodobitvijo loškega strelišča, 1792.
Hrani Mestni muzej Ljubljana.

POSLUŠAJTE / GLEJTE / BERITE NAS

Vsak ponedeljek nas lahko poslušate v oddaji Muzejski zapiski na Radiu Sora, kjer predstavljamo naše aktualno delo in zanimivosti iz muzeja.

Lahko nas všečkate tudi na Facebooku in nam sledite na Instagramu.

